

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Redactor: ION RAȚIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrul corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partice. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Drepturile Învățătorului.

Nu s'au cerut; nu s'au dat și nu s'au pretins. Un vrednic slujitor, cu resurse de existență uneori prea reduse, nu s'a gândit nici când la o indestulire în sensul belșugul, totul era dorință și țintă: *mai bine...*

Sunt drepturi ce nu s'au reclamat și nu s'au cerut; drepturile naturale. Omul pentru necesități vitale uneori reclamă materialul ca pe-o condiție *sine qua non* și asta în sensul stăpânirii în cantități mai mari a bunurilor decât traiul zilnic i-ar satisface. Aceștia se plâng în totdeauna; un pesimism hîdos, încarnează la ei sufletul ce ușor se vinde pe-un bulgăr de aur...

Aceștia sunt oamenii ce nu cer societății, fiindcă societatea îi urește, ci facultățile lor individuale, mereu încălzite și oțelite chiar de râvna câștigului, trăesc în veșnic sbucium pentru rădicarea grămezilor de aur strălucitor. La ei orice idealism e îngropat în mirosul safanic; sunt oamenii ce disprețuesc societatea fiindcă ea îi urește și în lumea lor se aplaudă ei pe ei contemplând comorile adunate.

Contrastul între acești reprezentanți ai lumii așa cum este și între cei ce reprezintă — chiar afară

de tendința lor — o lume a gândurilor înaltă, este evident. Pasivitatea în care trăesc învățătorii în fața drepturilor firești ce li-s'ar cuveni, atrage după dânsa și neglijența celor ce sunt chemați să facă renumerația învățătorului.

Se vede însă; e o țintă a tagmelor și drumul tăiat mai neted ori mai greu la unii a hărăzit prea mult și altor nici necesarul. Poate așa trebuie să fie; eroul nu e răsplătit întotdeauna, fiindcă răsplata lui ar veghija pe alții.

Atât ar ajunge, să privim resemnați și îndurând greutăți să nu ne plângem; dar când vezi întreagă lumea celor ce au simțul intelectual se plâng de soarta învățătorului, atunci tot complexul acesta de alarmări — foarte juste — se schimbă într'o scenă de-un caraghioslâc fără rost. Nu trebuie să alarmăm făcând paradă din bocetele noastre. Să tindem spre o satisfacere spre o realizare a atâtor gânduri ce scot din noi strigăte de disperare.

Eu mă mir cum nu s'a găsit o soluție; nu trebuie să se uite că neamul nostru mai mult ca oricând cere lumină.

Ion Rațiu.



O legitimă așteptare.

De vre'o câțiva ani incoaci, munca noastră școlară și extrașcolară se întetește din ce în ce tot mai tare, ceea ce face ca și rezultatele ei să se simtă din ce în ce tot mai mult. Astfel și bilanțul anului încheiat arată un progres față de trecut. Facem această constatare îmbucurătoare, care este un indiciu de propășire a noastră, și deci vrednică de'a fi prezentată ca cel mai prețios dar tuturor celor cu pretenția de'a purta la inima lor grija de soartea neamului nostru.

Dar ca unii, cari suntem conștii de marea datorie ce avem de îndeplinit și plini de râvna de'a putea realiza cât mai mult din programul ce ni l'am propus, nu putem inghiți cu tăcere nici greutățile ce ne însoțesc în tot drumul muncii noastre. Și ar fi destul de trist dacă semnalul acestor greutăți nu ș'ar găsi răsunetul în toate inimile celor în măsura de'a le putea înlătura. Sunt greutăți, cu cari luptăm de mult și cari cu cât vor persista

mai mult, cu atât se vor resimți tot mai greu, pentrucă ele astăzi, din piedeci cu greu de învins, mâne pot ajunge pervertitoare de sentimente și rozătoare de suflete.

Avem suflete mari, tinere, pline de entuziasm, cari ard de dorul de a putea fi folosite integral în munca pentru folosul neamului. Apelăm deci la cei tari și chemați, ca aceste suflete ale noastre, să nu le lase să se irosiască în lupta pentru existența noastră materială, tocmai în această epocă, în care ar trebui să ne concentrăm toată puterea noastră în lupta pentru consolidarea statului nostru. Noi ne dăm bine seama, că a consolida un neam, însemnează a asimila toate elementele componente ale lui într'o singură unitate sufletească, într'un gând și într'un suflet, pentruca statul să ajungă la o cât mai mare putere de muncă.

La această muncă sunt chemate toate instituțiunile statului nostru, nici uneia din ele însă nu'i este dată puțința, a se putea valorifica atât de bine în această direcțiune, ca școalei primare pentrucă pecând alte instituțiuni operează numai asupra adulților, față de cari întrebunțează mijloace artificiale, de coercițiune și represiune, școalei primare îi rămâne pentru acest scop, drumul cel mai natural, pe care ea operează cu mijloacele cele mai eficace: educațiunea, care regenerează sufletele în sensul aspirațiilor legitime ale neamului. Regenerația este premenirea adevărată a unui neam și această regenerație trebuie să porniască de jos în sus. Iată pentruce, în acestea vremuri, rolul școalei primare este atât de greu în importanța lui.

Dar pentruca școala să-și poată îndeplini cât mai bine această misiune a ei, învățătorul trebuie să aibă puțința a se apropia cât mai bine de sufletul copiilor, carele trebuie să fie centrul educațiunii și factorul determinant în sinul realității școalei.

Școala veche, verbalistă, fătul acelei pedagogii, care se întemeia pe o psihologie ce se inspira din filosofia intelectualistă, care a ajuns la legile ei numai prin deductiuni, prin metode aprioristice, prin observări necomplete și unilaterale, făcute asupra adulților, aceea școală care se adresa mai mult numai intelectului, neglijind cu totul realul sufletului copilului, sentimentul și voința și care prin aceasta putea nimici forțele în germene ale copilului, nu mai corespunde vremurilor de acum. Ea trebuie să cedeze tot mai mult școalei moderne, școalei spontaneității, care concordează cu psihologia copilului, care observă funcțiunile sufletești în manifestările lor reale, la însuși copiii și în care învățătorul să fie în totdeauna cu tot sufletul, liber de oricari alte preocupățiuni păgubitoare școalei.

În concepția acestei doctrine nouă a Pedagogiei, educațiunea este mai mult o artă decât o știință și atunci noi știm, cumcă într'un gest al mâinii, într'un licărit de privire, și într'o vibrație de glas este mai multă pedagogie decât în toate volu-

mele cu metode rigide. Dar pentruca acel gest al mâinii, acel licărit de privire, aceea vibrație de glas să se producă așa cum se poate produce dintr'un suflet cu totul sacrificat școliei, avem lipsă de împrejurări favorabile în afară și de liniște înlăuntru.

Suntem idealști, știm că viața ni s'a dat ca s-o trăim în mod eroic și cu demnitate, dar nu putem rămânea insensibili la apăsarea neindurată a materiei, care se întetește din ce în ce tot mai tare. Creați-ne liniștea sufletească printr'o retribuție mai bună măsurată importanței noastre sociale, eliberați-ne de gândul sinistru că noi învățătorii, cari ne topim răspândind lumina, materialicește săraci rămânând, vom ajunge poate mâne poimâne să vedem copilașii nostri lipsiți de lumină. Învățătorilor parlamentari și toți cei tari și dornici de progres, susțineți această cauză dreaptă a învățătorilor și în viața voastră nu veți avea altă mângâiere mai mare, decât aceea care v-ar putea-o da conștiința de a fi conlucrat la îmbunătățirea soartei materiale a învățătorilor.

Alexandru Duilea.
învățător.



Desfășurați steagul.

Să împlinesc 8 ani, dela fericita zi-de toamnă a anului 1918, când Neamul Românesc, într'un elan de însuflețire generală, și-a văzut îndeplinit marele ideal național.

Porțile Carpaților se deschid, Prutul își desface apele în vaduri, pe unde Neamul Românesc ajunge la încheierea lui, într'o slugură mare forță națională.

Sunt 8 ani de zile, de când și școala națională a Ardealul, dinpreună cu învățătorimea ei, cu acest fericit eveniment; a intrat într'o nouă epocă de viață. Ținută în trecut într'o neconținută supraveghere, ca nu cumva ochiul sufletului ei, să vadă dincolo de Carpați, iar învățătorimea română într'o neconținută jertfă pentru idealul neamului, având parte de multe zile sbuciumate, a înțeles repede însemnătatea epocală a acestor vremuri.

Indată după actul unirei, școala și învățătorul, au crezut că a venit timpul, ca jertfele trecutului cerute de neam să și-le răsplătească singur.

Drept aceia în primele ei congrese; învățătorimea, atât de frumos unită și solidarizată, repede a putut îndruma conducerea școliei române de acei, în cadrele noi ale vieții de stat. Aici a dovedit învățătorimea voința, de-a fi și ea liberă, dându-i-se dreptul ca în viață să-și poată valida calitățile, arătându-și puterea de muncă și marele foloase ce-le poate aduce țării.

Atâta dragoste colegială s-a manifestat atunci, încât cu lacră-

mi în ochi s-au despărțit cei dela Bistrița de cei din Sibiu și Arad.

Profesorii școalelor normale au stat aproape a nu mai recunoaște pe elevii lor dela tribună, când și unde prima dată în viața lor au putut să-și spună nestângeniți, cea ce gândeau și simțeau.

Astăzi mă gândesc însă la rezultatele frumoase la cari ar fi putut ajunge școala și învățătoria noastră, dacă ar fi stăruit în acea unire și solidaritate. Mulți de atunci însă au uitat lupta colegială, în dată ce au ajuns zile mai fericite. Cei rămași, fiind puși zi de zi, față în față, cu o mulțime de întâmplări, cari de multe ori îi atingeau neplăcut, au început se simți neunirea sau mai bine zis despărțirea noastră.

Urmează prima desiluzie a învățătorului român conf. Ardelean, când este pus în inferioritate față cu inv. de stat, care în cele mai multe cazuri, era călăul lui de eri.

Rând pe rând simte și vede o mulțime de lacune în viața școlară, pe cari le supoartă, fără șovăire, după educația lui din trecut.

Parecă nu zărește în nici o parte un apărător și incurajator al său. O melancolie adâncă îl cuprinde.

Aceasta să poate constata, dacă ne vom pune să enumerăm revistele noastre pedagogice și să-le apreciem din punctul de vedere al capacității lor. Afară de câteva, — cinstite lor —, cele mai multe nu desvoltă nici un interes școlar. Unele se abat aproape cu totul de scopul ce-l urmăresc. Numărul învățătorilor, cari ar trebui să fie sufletul acestor reviste, cum e de ex în altă parte a țării, este foarte neînsemnat.

Tocmai azi când avem nevoie de a discuta temeinic și amănunțit în interesul neamului, problema educațiunii și a aduce lumină din experiența noastră proprie asupra acestei mari opere, ce frământă neamul nostru, să arătăm atâta ignoranță? Ori credem că și fără contribuția noastră se poate perfecționa școala de azi? Eu cred că nu. Nu simțim fiecare din noi că trăim într'un haos pedagogic? Azi să face doară experiența ideilor noi pedagogice în școală.

Pe lângă profesioniști, chestia educației preocupă pe mulți învățați, scriitori, literați etc. Mulți sunt aceia cari se frământă cu problema educației, cea ce face ca să fie atâta diferență între rezultatele cercetărilor lor.

Drept aceea învățătoria să fie lăsată ademenită de anumite curente, cari îi incurcă cărările? Să nu fim mai cu rezervă la toate? Trebuie să știm a face deosebire între oamenii de școală, cari în adevăr cunosc și nu abandonează din școală lucrurile existente, dintre acei cari se însuflețesc prea ușor pentru orice idee nouă, nesocotind știința pedagogiei, care a realizat progresele până în prezent. Să nu căutăm a-ne feri de aceia, cari din interes defaimă munca trecutului, fără a cerceta ce a contribuit

și ce n-a contribuit la progresul școlii din trecut, astfel să se știe de unde să se înceapă munca pentru îndreptarea școlii.

Trebuie tot dărâmat cea clădit școala până acum? Ideile noi pedagogice nu sunt rezultatul ideilor pedagogice anterioare?

Școala nu vede, învățătorul nu simte mulțimea lacunelor și erorilor din învățământ?

Învățământul de azi, contribuie în măsură suficientă la educația morală a cetățeanului de mâine? Educația intelectuală este atât de rațională, ca să devie o forță de spirit pentru cel care își petrece 7 ani pe băncile școlii primare?

Iată o mulțime de chestiuni de școală cari dacă vor primi o deslegare fericită din experiența învățătorului, școala ar ajunge cu un ceas mai repede la perfecționarea ei din experiența învățătorului, fiindcă el singur poate vedea mai clar zidezi neajunsurile ce-le împină cu introducerea inovațiilor în școală. Și dacă învăț. nu-și va face observațiile la timp inovațiile școlare se vor introduce, ca realizabile iar cel care suferă în primul rând este tot el, că în capul lui se sparg toate acestea făcându-se vinovat și prin faptul că îndepărtează perfecționarea școlii.

La toate acestea chestiuni pedagogice învățătorul va răspunde deci în baza experiențelor sale școlare și în urma unui studiu amănunțit a chestiunilor din toate punctele de vedere.

Afară de acestea, învățătorimea mai are și interesele sale profesionale despre cari trebuie să-ne întrebăm că țin ele pas cu progresele educației?

Ce are de zis învățătorimea cu privire la deosebirea ce să face între învățător (rural) și învățător (urban)

Reforma agrară ca mâine își va închide dosarul învăț. este mulțumit de felul cum s'a aplicat?

Dar ca factor cultural al satelor, învățătorul n'are nimic de obiectonat, față de obligațiile ce i-se impun alături de ceilalți factori culturali ai satelor?

Controlul învățământului primar n'are nici o lacună pentru învățător?

Apoi multe chestiuni mărunte, cari ramase în aplicare în forma cari sunt nu fac să regresăm în loc să înaintăm?

Toate acestea chestiuni nu sunt de ajuns a fi desbătute, combătute sau adoptate numai în ședințele noastre intime ci deslegarea lor după felul nostru de a vedea trebuiesc aduse în discuție publică, pe cale de publicitate revistele noastre școlare, astfel putând lua cunoștință toți adevărații cunoscători ai școlii, susținându-se în cazul când am fi combătuți cu alte scopuri.

De multe ori procesele verbale ale ședințelor noastre nu ajung la locul dorit, ori și dacă ajung din cauza marelui aglome-

rații alor, poate sunt trecute cu vederea.

Este un curent, care caută a-l găsi și aprecia pe învățător și după cum știe a-și arăta priceperea sa de muncă în școală, prin discuții pedagogice libere,

Afară de deslegarea acestor problema învățătorimea va stărui în cultivarea sentimentului de solidaritate între colegi. Înainte de orice să fim uniți

Deci condeiu la mână iubiți colegi. La lucru spornic pentru cea mai deplină izbândă a noastră.

Desemnați la orizont sosirea unei vii acțiuni de interes școlar.

In numele culturei, desfășurați steagul.

Ioan Dobre inv.



Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizați.

No. 4280—1926

Vă comunicăm copia, ordinului No. 26987—1926 al Inspectoratului :

„Referindu-ne la raportul D-voastre Nr. 3269—1926 Vă comunicăm, că noi am raportat deja onoratului Minister despre învățătorii, cari au implinit limita de vârstă, care pentru membrii corpului didactic s'a stabilit în 65 de ani. Legea generală de pensiuni dispune, că cei cu 35 ani de serviciu, sau cari au implinit vârsta de 57 ani, pot cere regularea drepturilor sale la pensie, dar nu pot fi siliți, să fie scoși din învățământ, dacă sunt capabili pentru serviciu.

Conform ordinului primit dela Onor. Minister, toți, cari au implinit vârsta de 65 de ani, fie funcționari sau membrii ai corpului didactic, trebuie să treacă la pensie.

No. 4233—1926.

Vă trimitem spre știre și executare copia ordinului Ministerului Instrucțiunii No. 150.568—1926.

„Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul având în vedere dispozițiunile art. 219 din legea învățământului primar supune obligativității conform art. 12 al acestei legi numai pe elevii cari la promulgarea legii din 24 Iulie 1924 erau în ultimul an de curs primar (clasa IV la oraș și clasa V la țară).

„Absolvenții din anii precedenți nu sunt supuși obligativității cursului complimentar ; pot însă să-l urmeze dacă ei singuri cer a fi înscriși”.

No. 3716—1926

Cătră Comitetele școalelor primare de stat.

Constatându-se de către Organele de control ale Ministerului că lucrările de construcțiuni de Școli Primare se efectuează fără să se țină seamă de dispozițiunile Legii Contabilității Publice, iar recepția acestor lucrări se face fără ca în Comisiunea respectivă să ia parte și un delegat Tehnic al Ministerului prin prezenta avem onoare a vă ruga să puneți în vedere tuturor Comitetelor de Construcții din Regiunea Dv. că toate clădirile de Școli trebuiesc date în întreprindere cu îndeplinirea strictă a formelor legale cerute de Legea Contabilității, indiferent că sumele necesare provin dela Minister, Comună sau Județ.

De asemenea se va atrage atențiunea acestor Comitete că orice lucrare terminată trebuie să fie recepționată de o comisiune din care nu trebuie să lipsească și un delegat al Ministerului.

Recepția lucrărilor terminate se va cere Ministerului, care va numi comisiunea conform cu deciziunile în vigoare.

Rev. școlar M. Sasu.

ȘTIRI.

Statele de plată de pe luna Ianuarie s-au înaintat în 5 cote la Inspectorat spre ordonanțare. Aceste state au fost întocmite tot numai cu vechile retribuțiuni, fiindcă până acuma nu s-au putut statori la București noile salarii ale funcționarilor.

• Dl. Revizor M. Sasu. restabilindu-se complet, și-a ocupat iarăși postul.

• *Bugetul ministerului instrucțiunei.* Bugetul ministerului instrucțiunei pe anul 1927 se ridică la suma de 4.001.000.000 lei din care 3.303.582.823 lei privesc personalul iar 680.417.177 lei formează capitolul materialelor. Din aceste sume „Casa Școalelor” înglobează 11.487.089 la personal și 8.346.102 lei la material. Față de bugetul anului expirat, recentul buget se prezintă cu un plus de 1.356.885.760 lei.

• Revizoratul nostru urgitează trimiterea tuturor datelor statistice cerute în lunile trecute.

• Ministerul face cunoscut, că toate școalele își vor începe regulat cursurile Luni 10 Ianuarie.

• *Aviz.* Comitetul central al „Astreii” Sibiu mai având de distribuit gratuit, un număr oarecare de abecedare pentru analfabeții adulți, săraci, domni învățători și preoți, cari s'au hotărât să țină cursuri pe seama acestora. să se adreseze Asociației „Astra” Sibiu str. Saguna Nr. 6, pentru ca să fie împărțiți după posibilitate cu abecedarele necesare.